

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ КОВИН 2022 –2028.

2022.

ПРЕГЛЕД И АНАЛИЗА ТРЕНУТНОГ СТАЊА У ОБЛАСТИ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Садржај:

Увод	2
Надлежности ЈЛС у области инфраструктуре и заштите животне средине	2
Издавања из буџета општине Ковин за инфраструктуру и заштиту животне средине	2
Снабдевање водом за пиће	5
Отпадне воде.....	15
Становање	18
Путна инфраструктура.....	19
Снабдевање електричном енергијом	21
Снабдевање природним гасом	21
Потрошња енергије у јавном сектору.....	22
Грејање становништва	25
Енергетско сиромаштво и енергетски угрожени купци	27
Одлагање отпада.....	27
Квалитет ваздуха и земље	32
Биодиверзитет и шуме	33
Управљање ванредним ситуацијама.....	34
Природни ресурси	35
Локализација циљева одрживог развоја у области инфраструктуре и заштите животне средине.....	36

Увод

Надлежности ЈЛС у области инфраструктуре и заштите животне средине

Надлежности општине Ковин, које произилазе из Закона о локалној самоуправи и Статута Општине, а у области инфраструктуре и заштите животне средине су да¹: уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, локални превоз, коришћење грађевинског земљишта и пословног простора; стара се о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу некатегорисаних и општинских путева, као и улица и других јавних објеката од значаја за Општину; стара се о заштити животне средине, заштити од елементарних и других непогода, заштити културних добара од значаја за Општину; стара се о заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта и спроводи политику руралног развоја; обавља и друге послове од локалног значаја одређене законом, као и послове од непосредног интереса за грађане, у складу са Уставом, законом и овим статутом.

Издавања из буџета општине Ковин за инфраструктуру и заштиту животне средине

Када је реч о значају областима инфраструктуре и заштите животне средине, исти се може проценити на основу удела издавања за наведене области кроз локални буџет Општине. У наставку су приказана издавања за ове области, конкретно узимајући податке из финансијских планова/завршних рачуна, и то из програма:

- 1 - Становање, урбанизам и просторно планирање,
- 2 - Комуналне делатности,
- 6 - Заштита животне средине,
- 7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура и
- 17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије.

2018

Програм	План 2018 (% буџета)	Реализација 2018 (% буџета)
1 - Становање, урбанизам и просторно планирање	1,25%	0,96%
2 - Комуналне делатности	9,83%	7,63%
6 - Заштита животне средине	5,20%	5,54%
7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	4,81%	4,32%
17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	0,00%	0,00%

¹ Статут општине Ковин

2019

Програм	План 2019 (% буџета)	Реализација 2019 (% буџета)
1 - Становање, урбанизам и просторно планирање	1,52%	0,79%
2 - Комуналне делатности	11,85%	8,42%
6 - Заштита животне средине	5,38%	4,64%
7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	3,99%	3,69%
17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	0,00%	0,00%

2020

Програм	План 2020 (% буџета)	Реализација 2020 (% буџета)
1 - Становање, урбанизам и просторно планирање	1,96%	1,12%
2 - Комуналне делатности	12,57%	12,62%
6 - Заштита животне средине	5,70%	4,95%
7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	4,90%	4,40%
17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	0,00%	0,00%

2021

Програм	План 2021 (% буџета)	Реализација 2021 (% буџета)
1 - Становање, урбанизам и просторно планирање	2,32%	1,57%
2 - Комуналне делатности	10,00%	9,48%
6 - Заштита животне средине	3,43%	3,38%
7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	5,12%	5,11%
17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	0,34%	0,19%

Издавања из локалног буџета за Програм 1 - Становање, урбанизам и просторно планирање износе у просеку 1,11%, што је велика разлика у поређењу са просеком² (4,2%). Охрабрујућ је податак да се последње три године тај проценат константно повећава. Овај удео буџета се троши на:

- Просторно и урбанистичко планирање
- Спровођење урбанистичких и просторних планова
- Управљање грађевинским земљиштем

² СКГО је израдио за 2021. буџетску годину просек на основу узорка од 20 ЈЛС на територији РС

Издавања из локалног буџета за Програм 2 - Комуналне делатности износе у просеку 9,54% од укупног буџета општине, што је незнатно изнад просека (9,1%) и што указује да општина Ковин поклања значајну пажњу функционисању комуналних делатности. Овај износ троши се на:

- Управљање и одржавање јавног осветљења
- Одржавање јавних зелених површина
- Одржавање чистоће на површинама јавне намене
- Зоохигијену
- Производња и дистрибуција топлотне енергије
- Управљање и снабдевање водом за пиће
- Реконструкцију водоводне мреже и друго.

Издавања из локалног буџета за Програм 6 - Заштита животне средине (програм износе у просеку 4,63% од укупног буџета општине, што је значајно изнад просека (2,83%) и што указује да општина Ковин издваја више средстава за активности везане за очување животне средине у односу на друге општине. Овај износ троши се на:

- Управљање заштитом животне средине;
- Заштитом природе;
- Управљање отпадним водама;
- Управљање комуналним отпадом;
- Управљање осталим врстама отпада и друго.

Издавања из локалног буџета за Програм 7 - Организацију саобраћаја и саобраћајну инфраструктуру износе у просеку 4,38% од укупног буџета општине, што је неприхватљиво испод просека (28,07%) и што указује да општина Ковин нема довољан финансијски капацитет да може самостално да се брине о саобраћајној инфраструктури која је у надлежности локалне самоуправе. Овај износ троши се на:

- Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре;
- Реконструкција улица;
- Санација саобраћајница.

Издавања из локалног буџета за Програм 17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије, износе 0,19% у 2021.години, што је скромног просека (0,56%). У претходним годинама општина Ковин није издвајала средства за ову намену.

Општина је крајем 2020.године започела израду Пројекта енергетске ефикасности у сарадњи са машинским факултетом Универзитета у Београду, са циљем да се унапреде услови живота становништва општине Ковин, уштеде енергије и њеног рационалног коришћења, као и смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Општинска управа Ковин је по Јавном позиву за финансирање програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова, који је расписало Министарство рударства и енергетике, добила средства у износу од 2.000.000,00 динара. Уз још 2.000.000,00 динара из свог буџета, општина Ковин је расписала Јавни позив за суфинансирање мере енергетске ефикасности на породичним кућама и становима на територији општине Ковин за 2021. годину. По конкурс ју је планирано да се суфинансирају три мере:

1. Набавка и уградња прозора и спољних врата са пратећим грађевинским радовима
2. Набавка и инсталација котлова на природни гас

3. Набавка и инсталација соларних колектора за грејање санитарне потрошне топле воде за власнике породичних кућа.

За трећу меру није било заинтересованих грађана, па се није ни реализовала, а за прве две мере општина Ковин је издвојила средства у износу од 4.498.758,02 динара, што је 0,34% укупног буџета наше општине.

Закључак: општина Ковин издваја у анализираном трогодишњем периоду је утрошила новчана средства за Програм 1 - Становање, урбанизам и просторно планирање испод референтног просека, детаљном анализом потребно је установити зашто је то тако.

Општина Ковин је у буџету за 2021. годину преместила Пројекте: Унапређење становања Рома, вредност цца 3.000.000,00, Откуп сеоског домаћинства за избегла и расељена лица вредност цца 1.675.000,00, Набавка грађевинског материјала за избегла лица, вредност цца 4.810.000,00 динара, на Програм 1, а претходних година налазили су се у Програму 11.

Када је реч о Програму 2 - Комуналне делатности и Програму 6 - Заштита животне средине општина Ковин планира и троши средства која су на нивоу референтног просека и нешто више од утврђеног просека, што је охрабрујући показатељ.

Програм 7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура је далеко испод просека и анализа треба да укаже који су разлози за то.

Програм 17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије општина Ковин је такође испод просека, али само из разлога што у посматраном периоду 2018. 2019 и 2020. године нису планирана средства за те намене. У 2021 години мере енергетске ефикасности су планирана и реализоване, а исто се планира и за наредни период.

Снабдевање водом за пиће

Водоснабдевање на територије Републике Србије се реализује кроз 18 регионалних система за снабдевање водом. Општина Ковин припада јужнобанатском регионалном систему водоснабдевања.

Водовод у општини Ковин није јединствен систем. Ковин има комплетно урађену водоводну инфраструктуру: од изворишта, постројења за пречишћавање, до дистрибутивне мреже и резервоара у саставу постројења. Снабдевање у Баваништу вршило се до 2017. године путем индивидуалних копаних бунара. У насељеном месту Баваниште изграђено је 57 км водоводне мреже у периоду од 2007-2010. године, а у периоду 2013-2017. године изграђена је фабрика воде. Сва остала насељена места општине имају јавни водовод: извориште, изграђену водоводну мрежу и постројење за дезинфекцију воде, али само Скореновац, Дубовац и Плочица имају постројења за пречишћавање воде за пиће.

Насеља Општине Ковин су изградњу водовода започела седамдесетих година, првобитно су радила као потпуно независна изворишта да би каснијих година одржавање, праћење квалитета воде као и спровођење законских регулатива за њихову легализацију било преузето од стране ЈП „Ковински Комуналац“ Ковин. Изворишта подземних вода насељених места углавном су смештена у кругу фабрика и пољопривредних предузећа. Бунари на извориштима су извођени у зависности од потреба корисника без потребне

пројектно-техничке документације. Водоснабдевање становништва и индустрије на територији Општине Ковин изводи се захватањем подземних вода бунарима из збијеног типа издани који је формиран у оквиру пескова квартарне старости, прва субартерска издан до 115м дубине. У складу са одредбама Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, бр. 92/2008), непосредне зоне заштите изворишта формиране су око свих водозахватних објеката – бунара. Сви бунари, хидрофорске кућице и постројења за прераду воде прописно су ограђени и обезбеђени, тако да није могуће приступити водозахватним објектима. Улаз је дозвољен само овлашћеним лицима.

Опште карактеристике су недовољан капацитет водозавхвата, неизграђеност водоводне мреже, недовољан притисак у мрежи, због неадекватне водоводне мреже, недовољан степен поузданости водоснабдевања, застарелост разводне мреже, велики губици, нелегални прикључци. Иако општина Ковин на својој територији има највеће налазиште пијаће воде, са изворишта на потезу Гај-Дубовац, стање водоснабдевања није решено на најбољи начин. Водопривредном основом Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 11/2002), простор између Ковина и Дубовца означен је као простор будућег изворишта подземних вода за регионално водоснабдевање³.

У општини Ковин је у 2021. години укупно испоручено 2.169.058 м³ литара воде за пиће, односно 69,53 м³ воде за пиће по глави становника⁴, а проценат домаћинстава прикључених на водоводну мрежу је износио 97,1%. Количина од 75,23 м³ испоручене воде за пиће по глави становника је просечна вредност у јужнобанатској области. Број становника покривених услугом водоснабдевања је 29.000, број домаћинстава 13.300 и број правних лица и предузетника 2.190.⁵

Табела 1. Домаћинства прикључена на водоводну мрежу

Општина	Област	Степен развијености	Назив индикатора	Јединица мере	2015	2016	2017	2018	2019
Ковин	Јужнобанатска област	III група (60%-80% републичког просека)	Домаћинства прикључена на водоводну мрежу	Број	10789	10789	10789	10800	10800
			Домаћинства прикључена на водоводну мрежу, као % укупног броја домаћинстава	%	97	97	97	97.1	97.1

Извор: Аналитички сервис ЈЛС

ЈП „Ковински Комуналац“ врши дистрибуцију воде у Ковину и девет насељених места. У Ковину се вода прерађује од 1993. године, када је Фабрика воде (150л/с) пуштена у рад. Квалитет воде у Ковину одговара Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће.

³ Стратегија одрживог развоја општине Ковин

⁴ Према подацима Републичког завода за статистику.

⁵ Годишњи извештај квалитета воде за 2020.- Завод за јавно здравље Панчево

Табела 2. Резултати испитивања прерађене воде у Ковину за 2021. годину

Место узорковања	Број обрађених узорка	Број исправних узорка	%	Број неисправних узорка	%	Микробиолошки Неисправни узорци	%	Физичко-хемијски Неисправни узорци	%
Вода после пречишћавања	36	34	94.44	2	5.56	1	2.78	1	2.78
Вода из дистрибутивне мреже.	144	139	96.53	5	3.47	5	3.47	4	2.78
УКУПНО	180	173	96.11	7	3.88	6	3.33	5	2.78

Извор: Завод за јавно здравље Панчево

Обзиром да је фабрика у функцији већ 30 година, потребно је осавремењавање процесних целина, као и разматрање могућности аутоматизације производног процеса.

У насељеном месту Баваниште, изграђена фабрика воде (40 л/с) је пуштена у рад 2017. године. Квалитет воде у Баваништу одговара Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће.

Табела 3. Резултати испитивања прерађене воде у Баваништу за 2021. годину

Место узорковања	Микробиолошка анализа					Физичко-хемијска анализа			
	Број обрађених узорка	Број исправних узорка	%	Број неисправних узорка	%	Број исправних узорка	%	Број неисправних узорка	%
Вода после пречишћавања	12	12	100	0	0	12	0	0	0
Вода из дистрибутивне мреже.	36	35	97.22	1	2.78	32	88.89	4	11.11
УКУПНО	48	47	97.92	1	2.08	44	91.67	4	8.33

Извор: Завод за јавно здравље Панчево

У насељеним местима Дубовац и Плочица, изграђена постројења за прераду воде (по 15 л/с) пуштена су у рад почетком 2022. године. Последњи резултати анализа воде, приказани су у Табели бр.4.

Табела 4. Квалитет воде у насељеним местима Дубовац и Плочица

Р. Бр.	Параметар	Јед. мере	МДК	ДУБОВАЦ	ПЛОЧИЦА
1.	Боја	° Pt-Co	5	75	4.9
2.	Мирис	/	без	без	Без
3.	Мутноћа	NTU	5	<0.5	<0.5
4.	Пх - вредност	/	6.8-8.5	7.98	7.91
5.	Утрошак КМnO ₄	mg/l	12	3.1	1.5
6.	Остатак испарења на 105°C	mg/l	-	371	240
7.	Електро-проводљивост	µs/cm	2500	619	400
8.	Амонијак (NH ₃)	mg/l	1	<0.07	<0.07

9.	Хлориди	mg/l	250	43.4	<5.0
10.	Нитрати (NO ₃)	mg/l	50.0	3.8	2.4
11.	Нитрити (NO ₂)	mg/l	0.03	<0.006	<0.006
12.	Гвожђе	mg/l	0.3	<0.04	0.04
13.	Манган	mg/l	0.05	<0.04	<0.04
14.	Арсен	mg/l	0,01	0.009	0.009

Извор: Завод за јавно здравље Панчево

У осталим насељеним местима, не постоје постројења за прераду воде, стога квалитет воде у хемијском погледу није у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће. Подземна вода садржи повећану концентрацију гвожђа, мангана и амонијака, а у насељеном месту Скореновац и повећану концентрацију арсена, Табела 4.

У Скореновцу постоји постројење за прераду воде које је пуштено у рад крајем 2016. године, али због потешкоћа као што је запрљаности водоводне мреже, а касније и због погоршања квалитета воде која се црпи из бунара, никад није давао задовољавајуће резултате у погледу квалитета пијаће воде која треба да је у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће. Због свега горе наведеног и из приложених резултата квалитета воде у Скореновцу, јасно је да је потребна реконструкција постројења као и другачија технологија прераде воде.

Табела 5. Квалитет воде у насељеним местима где нема прераде воде

Р. Бр.	Параметар	Јед. мере	МДК	ДЕЛИБЛАТО	МРАМОРАК	ГАЈ	СКОРЕНОВАЦ	ШУМАРАК	МАЛО БАВАНИШТЕ
1.	Боја	° Pt-Co	5	7.5	6	9.3	10	15	10
2.	Мири	/	без	без	Без	Без	Без	На устајалу воду	Без
3.	Мутноћа	NTU	5	1.0	0.7	0.9	<0.5	2.8	0.8
4.	Пх - вредност	/	6.8-8.5	7.7	7.6	7.63	7.85	7.68	7.91
5.	Утрошак КМnO ₄	mg/l	12	1.5 – 4.5	1.3 – 4.5	1.5-4.5	1.5-5.3	1.7-4.5	2.9-6.8
6.	Остатак испарења на 105°C	mg/l	-	202	233	199	380	204	625
7.	Електро-проводљивост	µs/cm	2500	336	388	332	634	340	1042
8.	Амонијак (NH ₃)	mg/l	1	0 – 0,13	0 - 0,13	0 – 0.09	0.32-0.78	0.43-0.86	0.49-0.57
9.	Хлориди	mg/l	250	<5	<5	<5	7.3	<5	168
10.	Нитрати (NO ₃)	mg/l	50.0	0.6	0,9	1.5	2.0	2.2	1.0
11.	Нитрити (NO ₂)	mg/l	0.03	0 – 0.011	<0.006	0-0.016	0-0.05	0-0.012	0-0.013

12.	Гвожђе	mg/l	0.3	0.26 – 1.2	0.4- 0.58	0.65-0.95	0.42-2.0	0.86-1.6	049-0.57
13.	Манган	mg/l	0.05	0.11 – 0.21	0.13 – 0.18	0.13-0.25	0.18-0.58	0.06-0.10	0-0.12
14.	Арсен	mg/l	0.01	0.003 -0.004	0.001	0.006-0.008	0.025-0.076	0.006	0

Извор: Завод за јавно здравље Панчево

Потребно је изградити постројења за прераду воде у свим насељеним местима где она не постоје, наставити са заменом водоводне мреже у Ковину, као и заменити водоводну мрежу у свим насељеним местима општине Ковин изузев Баваништа где је изграђена нова мрежа.

Извориште водовода у **Гају** формирано је 1977. године у кругу сточарско-пољопривредне фарме „7 јули“. Извориште чине два реверсна бунара Б-1 и Б-2 који се користе за водоснабдевање становништва а који су на међусобном растојању од око 80м. Извориште водовода у **Мраморку** формирано је 1973. године израдом два бунара Б-1 и Б-2 дубине 111 и 119 м који су данас напуштени и потребно их је санирати. Бунари који се данас користе за водоснабдевање становништва су Б-3 и Б-4, а која су на међусобном растојању од око 250м. Извориште водовода у **Делиблату** формирано је 1979. године израдом два класична бунара Б-1 и Б-2 који се користе за водоснабдевање становништва а који су на међусобном растојању од око 100 м. Извориште водовода у **Дубовцу** формирано је израдом бунара у кругу данашњег погона „Хемофарма“. Године 2007. израђен је нови бунар Б-2 који се данас користи за водоснабдевање. Извориште водовода у **Скореновцу** формирано је 1987. године у кругу д о о „Ратарство“ бушењем четири бунара, Б-1, Б-2, Б-3 и Б-4. Данас су бунари Б-1, Б-3 и Б-4 ван експлоатације, а 2004.године је за потребе проширења изворишта изведен реверсни бунар Б-5. Тренутно су у експлоатацији бунари Б-2 и Б-5 из којих се вода након третмана дистрибуира потрошачима. Извориште водовода у **Плочици** формирано је 1974. године бушењем два бунара Б-1 и Б-2 на тадашњој пољопривредној фарми ЗГП „Змај“. Извориште водовода у **Шумарку** формирано је 1978. године бушењем бунара Б-1, а године 1984. на локацији изворишта изведен је бунар Б-2. Извориште водовода у **Малом Баваништу** формирано је 2006. године претварањем пијезометарског објекта у водозахватни објекат. У **Баваништу** је 2010. године избушен један бунар ББ-1 који је у експлоатацији. додати Баваниште.

У *Прилогу* су дати детаљни подаци о водозахватним објектима насељених места Општине Ковин.⁶

⁶ Подасци достављени од стране ОУ Ковин

Прилог.ТЕХНИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУНАРА НА ИЗВОРИШТИМА

Насељено место		Мраморак		Делиблато		Дубовац	Скореновац		Плочица		Шумарак		Мало Баваниште	Гај	
Бунари		Б-3	Б-4	Б-1	Б-2	Б-2	Б-2	Б-5	Б-1	Б-2	Б-1	Б-2	Б-1	Б-1	Б-2
година израде		1984	1988	1979	1979	2007	1987	2004	1974	1974	1978	1984	2006	1977	1977
бушење	Ø мм	820	820	445	445	820	820	820	445	445	600	800	/	650	650
	Дубина,м	117	126	107	107	52	42,0	41	100	114,0	60	60	/	45	46
каптиран слој		83.26-112.86	92.0-115.1	59.0-82.0 92.0-105.0	59.0-82.0 92.0-105.0	27.0-45.0	27.8-33,8	27.0-36.0	/	/	/	/	/	/	/
пречник филтера, мм		323	345	323	219	323	350	323	/	/	150	/	/	323	323
капацитет бунара,опт. л/с		13	13	15,5	13,0	14,77	13-18	19	10	око 6	15	15	/	Макс30 /	Макс30 /
ниво воде,од површине терена,м (год.мерења)		26.76 (1984) 29.0 (2008)	31.0 (1988)) -	18.80 (1979) 21,2 (2008)	15.74 (1979) 18,53 (2008)	19,2 (2007) -	7.40 (1987) 8,05 (2008)	7,93 (2004) -	12.47 (2000) 12,53 (2008)	11,0 (1974) -	16.90 (2000) 18,28 (2008)	19.20 (2008) -	/	2.84 (1977) 3,15 (2000)	2.24 (1977) 3,82 (2000)
коэффициент филтрације X 10 ⁻⁴ м/с		3.62	4,87	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	4,86	5,43
коэффициент трансмисибилности		9.23	1,1	8,78	9,98	5,88	2,96	/	/	/	/	/	/	1,7	1,9

X 10 ⁻³ m ² /c															
координате	X	4 971 461	4 971 654	4 966 267	4 966 267	4 961 146.30	4 975 253.15	4 957 253.15	4 954 623.27	4 954 638. 43	4 963 863	4 963 897	4 956 345.95	496 170 7	496 171 1
	Y	7 497 977	7 498 135	7 504 301	7 504 177	7 516 178.74	7 492 109.06	7 492 105.81	7 491 385.20	4 954 638. 43	7 511 857	7 511 928	7 507 072.72	750 631 3	750 638 9
	Z	124.4	127	110	106,5	83.17	76.97	76.84	78.96	/	101.0	102.0	68.19	78.5	79,0

Прилог. ТЕХНИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУНАРА НА ИЗВОРИШТИМА

Насељено место		Баваниште
Бунари		ББ-1
година израде		2010
бушење	Ø мм	450/620
	Дубина, м	75
каптиран слој		
пречник филтера, мм		323/348
капацитет бунара, опт. л/с		15
ниво воде, од површине терена, м (год. мерења)		0,4-1,9 изнад површине терена
коэффициент филтрације $\times 10^{-4}$ м/с		3,8
коэффициент трансмисибилности $\times 10^{-3}$ м ² /с		9
координате	X	4.963.000 4.965.000
	Y	7490150 7492150
	Z	

ТЕХНИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИК БУНАРА НА ИЗВОРИШТУ ВОДЕ У КОВИНУ

Насељено место		Ковин				
Бунари		Б-4	Б-5	Б-6	Б-7	Б-8
година израде		1989	1994	1996	2007	2007
бушење	Ø мм	800	800	800	820	820
	Дубина,м	74	65,3	69,9	66,5	65,5
каптиран слој		34-66	41-50 41-61	38-49 53-64	42-64	38-62
пречник филтера, мм		323	323	350	315	323
капацитет бунара,опт. л/с		31(2000) 12(2007)	30(1995) 36(2000) 15(2013)	41(2000)) 12(2013))	40,45 (2007)	32,8 (2007)
ниво воде,од површине терена,м (год.мерења)		11,08 (1989) 14,25 (2007)	14,14 (1994) 9,61 (2000)	13,4 (1996) 12,6 (2007)	12,66 (2007)	12,0
коэффициент филтрације X 10 ⁻⁴ м/с		/	3,87	2,53	1,10	4,03
коэффициент трансмисибилности X 10 ⁻³ м ² /с		/	7,93	6,28	5,19	9,67
координате	X	4 956 840	4 956 915	4 956 914	4 956 816	4 956 869
	Y	7 497 676	7 497 710	7 497 791	7 497 805	7 497 816
	Z	78.01	78.18	77.73	78.0	77.5

За функцију 630 - Водоснабдевање се издваја износ буџетских средстава који је у 2020. години, као и у 2021. години износио око 1,18%.

Табела 6. Извршење буџета за водоснабдевање у последњих 5 година

	План	%	Извршење	%
2016.	76.433.489,00	6,27	61.435.183,00	80,38
2017.	43.978.926,00	3,48	15.665.317,00	35,62
2018.	59.098.448,00	4,32	12.319.177,00	20,85
2019.	75.653.642,00	5,47	36.850.394,00	48,71
2020.	19.889.070,00	1,33	12.330.121,00	61,99

Извор: Завршни рачуни општине Ковин

Комплетан водоводни систем на територији општине Ковин је грађен пре неколико деценија, са азбестним и челичним цевима које нису прихватљиве према новим стандардима безбедности у водоснабдевању. Као последица старе неадекватне мреже јављају се велики губици воде у систему. Замена водоводне мреже треба да буде један од приоритетних задатака у наредном периоду.

Евиденција замењених азбест-цементних цеви у периоду 2016-2021. у насељеном месту Ковин⁷

Година	Улица	Замењено (m)	Материјал	Димензија (mm)
2016	Део 1.маја и део Светозара Марковића	1500	Полиетилен	225
2016	Део 4.октобар	100	Полиетилен	90
2017	Део 7.јули	250	Полиетилен	110
2017	ЈНА и део Железничке	1860	Полиетилен	225, 110
2018	Далматинска	400	Полиетилен	110
2018	Део Ратарске	190	Полиетилен	110
2018	Део Иве Лоле Рибара	70	Полиетилен	90
2019	Део Немањине	650	Полиетилен	250
2019	Део Јована Ст. Поповића	200	Полиетилен	
2019	Поштанска	200	Полиетилен	
2019	Део Димитрија Туцовића	310	Полиетилен	
2020	Део Петра Драпшина	800	Полиетилен	160
2020	Пролетерска	1900	Полиетилен	110

УКУПНО: 9150 метара

⁷ Подаци достављени од стране ОУ Ковин

Отпадне воде

Табела 7. Проценат становништва прикључен на канализациону мрежу

Општина	Област	Степен развијености	Назив индикатора	Јединица мере	2015	2016	2017	2018	2019
Ковин	Јужнобанатска област	III група (60%-80% републичког просека)	Домаћинства прикључена на канализациону мрежу	Број	3400	3400	3400	3400	4232
			Домаћинства прикључена на канализациону мрежу, као % укупног броја домаћинстава	%	30.6	30.6	30.6	30.6	38

Извор: Аналитички сервис

Према подацима НЗС⁸ током 2018. године на територији општине Ковин генерисано је укупно 1.604.000 м³ отпадних вода док је укупно испуштено 980.000 м³ отпадних вода у системе за одвођење отпадних вода.

Насеље Ковин има делимично изграђен систем којим се отпадне воде путем главне црпне станице, потисног цевовода и уређаја за пречишћавање одводе у реку Дунав. Тренутно евакуација и пречишћавање отпадних вода није на задовољавајућем нивоу. У насељу Ковин постоји постројење за прераду отпадних вода које није у функцији.

Канализација за прихват и евакуацију отпадних вода изграђена је само у Ковину и насељу Гај, док се у осталим насељеним местима одвођење отпадних вода врши помоћу водопрпусних септичких јама и упојних бунара. Организовано јавно снабдевање водом поред насеља Ковин имају насеља Гај, Делиблато, Дубовац, Мало Баваниште, Мраморак, Плочица, Скореновац и Шумарак. Насеље Гај има канализациони колектор који отпадне воде из центра насеља одводи у каналски систем. Баваниште има канализациони колектор којим се отпадна вода без пречишћавања из центра насеља одводи до најближег мелиорационог канала. У насељу Ковин постоји и фекални и атмосферски тип канализације. Ковин има сепаратни систем канализације насеља, а атмосферски систем канализације је подељен на два слива, у зависности од конфигурације терена и реципијента пријема атмосферске канализације. Разликује се отворен и затворен (зацељен) тип атмосферске канализације. Пречници колектора који се јављају у канализационој мрежи су у распону од Ø200 до Ø500. Највећи део колектора у канализационој мрежи је пречника Ø200.

Највећи недостатак канализационог система се огледа у томе што је мали број домаћинстава прикључен на насељску канализациону мрежу, док један део насеља отпадне воде третира путем септичких јама, као што је раније напоменуто.

⁸ Извор: Општине и региони у Републици Србији

Техничко решење канализационог система се заснива на гравитационом одводу отпадних вода до црпних станица и потисног вода ка постројењу за пречишћавање. Највећи део мреже насеља Ковин је покривен планском документацијом. Покривеност насељеног места Ковин канализационом мрежом према процени износи око 95%.

У циљу решавања тренутне проблематике и стања уређења комуналних отпадних вода, општина Ковин приступила је изради пројектне документације за изградњу постројења за прераду отпадних вода и студије канализационе мреже за насељено место Ковин. Предмет овог пројекта јесте постројење за прераду отпадних вода по СБР (шаржној технологији) са третирањем муља.

Планирана локација новопроектваног постројења за прераду отпадних вода „ППОВ Ковин“ је на југоисточном делу градског насеља, поред локације постојећег постројења за прераду отпадних вода (објект трулишта) које је изведено шездесетих година прошлог века и тренутно није у функцији.

Предност ове локације је у томе што је су у непосредној близини доведени потисни цевоводи из индустријске зоне и са главне црпне станице „Седми јули“, те се дужина потисног цевовода и губици на њему не повећавају нарочито тако да неће бити потребе за реконструкцијом или променом режима рада пумпи постојећих црпних станица.

За потребе израде постројења за пречишћавање отпадних вода на планираној локацији потребно је ова два цевовода спојити и довести на локацију новопроектваног објекта.

У наредном делу анализиране су количине отпадних вода од стране значајнијих привредних субјеката и индустрије. Већина ових вода долази путем другог потиса који није обухваћен главном црпном станицом, те ће ове количине бити додате у склопу анализе количина отпадних вода као реални податак који је продукт мерења. Осмотрене вредности података крећу се из периода 2019., 2020. и 2021. године и дати су табеларно у наставку.

ГОДИНА 2019		
ОТПАДНЕ ВОДЕ ИНДУСТРИЈЕ		
НАЗИВ ИНДУСТРИЈСКОГ ПОТРОШАЧА	КОЛИЧИНА ВОДЕ	
Име	m3/god	l/s
А.Д. Утва силоси Ковин	9939.0	3.71
Алпис д.о.о Ковин	1845.0	0.69
Champicomp д.о.о	1479.0	0.55
DECO INVEST д.о.о	885.0	0.33
Delta Danube д.о.о	2127.0	0.79
Еко фурнир д.о.о	1072.0	0.40

Фетко д.о.о	2992.0	1.12
Статик д.о.о	6954.0	2.60
Swan lake д.о.о	3943.0	1.47
West pharmaceutical services д.о.о	6241.0	2.33
<i>Средњи дневни протицај:</i>	<i>37477.0</i>	<i>13.99</i>
ГОДИНА 2020		
ОТПАДНЕ ВОДЕ ИНДУСТРИЈЕ		
НАЗИВ ИНДУСТРИЈСКОГ ПОТРОШАЧА	КОЛИЧИНА ВОДЕ	
Име	m3/god	l/s
А.Д. Утва силоси Ковин	5298.0	1.98
Алпис д.о.о Ковин	3228.0	1.21
Chapicomп д.о.о	2040.0	0.76
DECO INVEST д.о.о	1059.0	0.40
Delta Danube д.о.о	3154.0	1.18
Еко фурнир д.о.о	663.0	0.25
Фетко д.о.о	4467.0	1.67
Статик д.о.о	6783.0	2.53
Swan lake д.о.о	278.0	0.10
West pharmaceutical services д.о.о	6241.0	2.33
<i>Средњи дневни протицај:</i>	<i>33211.0</i>	<i>12.40</i>

ГОДИНА 2021		
ОТПАДНЕ ВОДЕ ИНДУСТРИЈЕ		
НАЗИВ ИНДУСТРИЈСКОГ ПОТРОШАЧА	КОЛИЧИНА ВОДЕ	
Име	m3/god	l/s
А.Д. Утва силоси Ковин	7682.0	2.87
Алпис д.о.о Ковин	3346.0	1.25
Chapicomп д.о.о	2065.0	0.77
DECO INVEST д.о.о	351.0	0.13
Delta Danube д.о.о	3408.0	1.27
Еко фурнир д.о.о	824.0	0.31
Фетко д.о.о	4467.0	1.67
Статик д.о.о	12882.0	4.81
Swan lake д.о.о	3283.0	1.23
West pharmaceutical services д.о.о	9235.0	3.45
<i>Средњи дневни протицај:</i>	<i>47543.0</i>	<i>17.75</i>

Након анализе података добијених од стране ЈКП „Комуналац“ о индустријској води закључено је да оне имају значајан допринос и утицај у смислу квалитета и квантитета отпадне воде.

ОТПАДНЕ ВОДЕ ЈАВНИХ УСТАНОВА		
НАЗИВ ИНДУСТРИЈСКОГ ПОТРОШАЧА	КОЛИЧИНА ВОДЕ	
Име	m3/god	l/s
Болница	5298	1.98
Специјална болница	3228	1.21
Војни објекти	2040	0.76
<i>Средњи дневни протицај:</i>	<i>10566.0</i>	<i>3.94</i>

Остала насеља на територији општине Ковин нису покривена канализационом мрежом. Ниједно насеље у општини нема изграђено ППОВ. У насељеном месту Скореновац изграђено је више од 50% канализационе мреже, која није пуштена у рад. Потребно је израдити пројектну документацију за изградњу канализационе мреже и за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода за сва насељена места, како би се касније могла и изградити. Тренутно је у изради пројекат за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода у насељеном месту Мраморак.

Становање

Укупан број домаћинстава у општини Ковин је 2011. године износио 11.128 док је укупан број станова за становање износио 13.226⁹. Број настањених станова је износио 10.938 од којих је 9.738 било у власништву станара.

Укупан број станова у приватној својини 9.738 од тога приватну својину једног лица чини 8.551 станова, приватну својину два или више лица чини 1.187 станова.

Укупна нето просечна површина новоизграђених станова (без површине ходника, степеништа, лифтова, тераса.) у општини Ковин износи 76 м².

Табела 8. Број изграђених станова

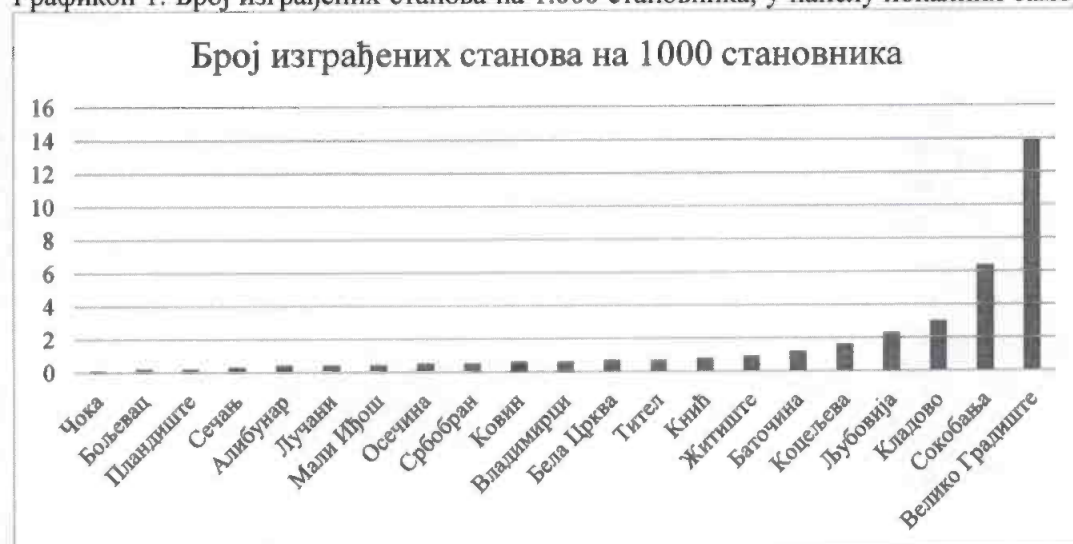
Општина	Област	Степен развијености	Назив индикатора	Јединица мере	2015	2016	2017	2018	2019
Ковин	Јужнобанатска област	III група (60%-80% републичког просека)	Број изграђених станова	Број	10	34	18	43	19
			Изграђени станови на 1000 становника	Број	0.3	1.1	0.6	1.4	0.6

Извор: Аналитички сервис ЈЛС, Републички секретаријат за јавне политике, Влада Републике Србије

⁹ Извор Попис 2011.

У општини Ковин је у 2019. години изграђено 19 станова, просечне површине 154,47 m², док је у 2018. години изграђено 43 стана, просечне површине 105,14 m². Број свих регистрованих непокретности у Општини Ковин износи 107.947. Број непокретности у власништву физичких лица 87.181, од тога искључиво у власништву жена 18.201 (24,76%), искључиво у власништву мушкараца 47.374 (64,44%) и заједничко/сувласничко власништво 7.943 (10,80%).

Графикон 1. Број изграђених станова на 1.000 становника, у панелу локалних самоуправа, у 2019.

Извор: Републички завод за статистику, ДевИнфо база.

Посматрано на нивоу од 1.000 становника, у општини Ковин је у 2019. години изграђено 19 станова, односно 0,6 станова на 1.000 становника. Поредећи расположиве податке о броју изграђених станова на 1.000 становника у 2019. години из других општина, које се према степену развијености сврставају у III групу општина (60% - 80% републичког просека), могуће је закључити да се општина Ковин налази у средини од укупно 21 општине.

Путна инфраструктура

Постојећу саобраћајну инфраструктуру општине Ковин чине путеви различитог хијерархијског нивоа који својом изграђеношћу омогућавају несметано одвијање саобраћаја и то на задовољавајући начин. На територији општине Ковин најзначајнији правци путне мреже су:

- Пут I реда, Магистрални пут бр. 24 Панчево - Ковин - Смедерево (M24)
- Путеви II реда, Регионални путеви бр. 123 Алибунар – Делиблато – Ковин и пут бр.115 Ковин – Бела Црква.

Табела 9. Преглед путне инфраструктуре општине Ковин

Назив индикатора	Јединица мере	2016	2017	2018	2019	2020
Дужина путева	км	94.13	128.24	128.24	107.22	107.22
Густина путева	км/км ²	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1

Путнички аутомобили	Број	7115	7407	7377	7767	8247
Путнички аутомобили на 1000 становника	Број	221	233	234	249	267

Извор: Аналитички сервис ЈЛС, Републички секретаријат за јавне политике, Влада Републике Србије

Укупна дужина свих категорисаних путева у општини Ковин је 107,22 km, и сви су категорисани као савремени коловоз. У општини егзистирају државни путеви I реда у дужини од 24,66 km, државни путеви II реда у дужини од 40,06 km и општински путеви 42,5 km. Густина путне мреже у општини износи 0,1 km/km² и није се мењала у протеклих пет година, иако се број путничких аутомобила у општини из године у годину повећавао.

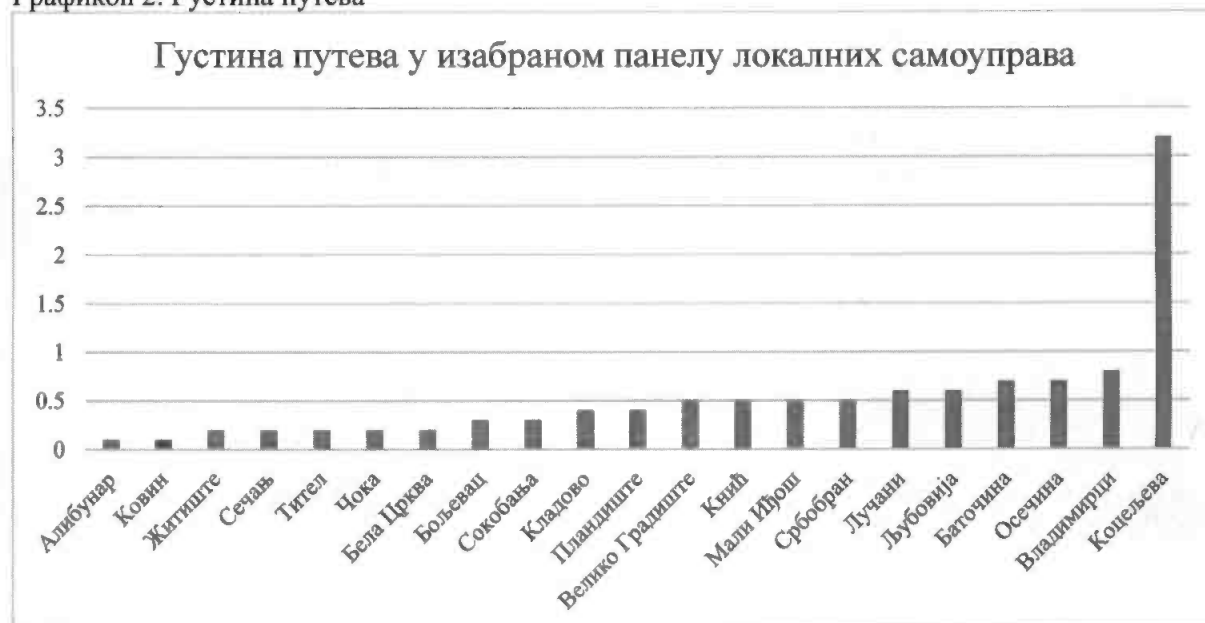
Табела 10. Дужина путева у км у општини Ковин 2019. године.

Укупно	Савремени коловоз	Државни путеви I реда		Државни путеви II реда		Општински путеви	
		свега	савремени коловоз	свега	савремени коловоз	свега	савремени коловоз
107,22	107,22	24,661	24,661	40,059	40,059	42,5	42,5

Извор: Општине и региони у Републици Србији.

Густина путева се није значајно мењала на територији општине Ковин и спада у мање густине путева у панелу локалних самоуправа са којима смо поредили општину Ковин по овом показатељу.

Графикон 2. Густина путева

Извор: СКГО

Трошкови одржавања постојеће путне мреже и изградње нових саобраћајница имају значајно учешће у укупним буџетским трошковима. Према расположивим подацима, проценат расхода из буџета општине Ковин за област организације саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре се у последњих пет година кретао од 3,96% до 5,11% од укупних буџетских средстава.

Снабдевање електричном енергијом

Снабдевање електричном енергијом потрошача на простору обухваћеном Просторним планом обезбеђено је из трафостанице ТС „Ковин“, трансформације 110/20 кV, са уграђеним трафоом снаге 31,5 МВ и ТС „Ковин-Рудник“, трансформације 110/20 кV. На подручју општине Ковин изграђени су 400 киловатни далековод бр.453 ТЕ Дрмно - Панчево 2 и 110 киловата далеководи бр.1129, Ковин - Панчево 2 и бр.1013 Ковин - „Ковин Рудник“. Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктуре карактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа, у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафо станица.

Снабдевање природним гасом

Гасификација насељених омета на територији општине Ковин је почела 1989. године са гасификацијом насељеног места Мраморак, а 1990. године и на насељена места Ковин, Баваниште, Скореновац и Плочица. Од 2009. године су гасификована и насељена места Белиблато, Гај и Дубовац, а неселееном месту Шумарак је остављен извод за прикључење и развод мреже кроз то насељено место. Једина насељена места која нису гасификована су Мало Баваниште и Бели Брег.

Јавном предузећу Ковин-гас је поверена делатност дистрибуција природног гаса на територији општине Ковин од 2003. године и од тада није забележена хаварија нити прекид у испоруци природног гаса, већ се снабдевање вршило у континуитету према свим потрошачима.

Структуру потрошача могуће је видети у следећем табеларном приказу:

Насељено место	Бр. потрошача	Укупно
Ковин	2.233	4.856
Баваниште	998	
Мраморак	651	
Плочица	354	
Скореновац	366	
Делиблато	104	
Гај	113	
Дубовац	37	
Правна лица	91	
Индустријски потрошачи	10	

У следећем табеларном приказу је потрошња природног гаса за сва насељена места у претходних 10. година.

2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
10.429.886	10.154.198	9.745.776	9.251.156	8.305.175	9.088.299	9.039.270	8.461.465	10.323.614	11.789.320
Укупна потрошња:		96.588.159			Просечна потрошња:		9.658.816		

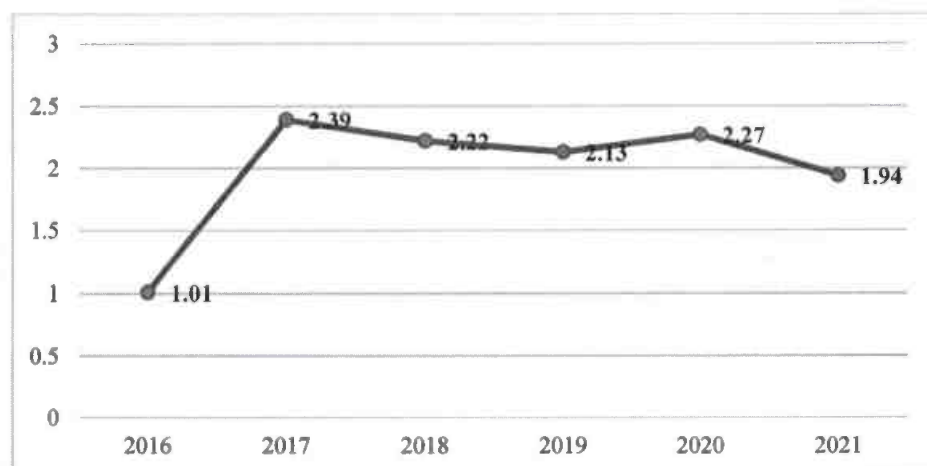
Степен гасификације општине Ковин је преко 94%, а индустријска зона у Ковину је гасификована са 100%. Капацитети проширења гасне дистрибутивне у Ковину су преко 10.000 m³/h, док код ГМРС Мраморак (Мраморак, Делиблато, Гај и Дубовац у перспективи Шумарак, Мало Баваниште и Бели Браг) нема више техничких могућности проширења капацитет док ЈП "Србијасгас" не уради реконструкцију своје транспортне мреже. За насељена места Баваниште, Плочица и Скореновац су ограничени капацитети уз могућност реконструкције да се прошири капацитет.

Потрошња енергије у јавном сектору

На основу података о јавним набавкама могуће је делимично реконструисати биланс потрошње електричне енергије у јавном сектору у општини Ковин.

Графикон 3. Трошкови буџета за јавно осветљење (% укупних расхода буџета), за период 2016-2021.

Година	Реализовани трошкови јавне расвете	Укупан буџет општине Ковин	% извршења
2016	12.280.474,05	1.220.561.493	1,01
2017	29.110.809,65	1.216.017.811	2,39
2018	29.235.153,58	1.319.565.000	2,22
2019	29.146.724,51	1.368.203.450	2,13
2020	33.960.149,14	1.493.482.752	2,27
2021	28.994.458,04	1.493.396.071	1,94
Укупно	162.727.768,97	8.111.226.577,00	2,01

Извор: Општина Ковин

Табела 11. Потрошња електричне енергије

	Укупна потрошња KWh
Зграда и објекти општинске управе (Зграда и објекти јавне намене према подацима из Базе података за енергетске прегледе (ЕП) и систем енергетског менаџмента (СЕМ) 2020. година	842.588,1
Јавна расвета 2019.год.	2.826.892,00
Јавна расвета 2020. год	2.573.855,00
Јавна расвета 2021. год	2.481.210,00

Извор: Општина Ковин

Општина Ковин је у новембру 2020. године покренула процедуру јавно приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Ковин. Стручни тим урадио је Предлог пројекта јавно приватног партнерства на који је Комисија за ЈПП Републике Србије дала позитивно мишљење, а након чега је СО Ковин, у јуну 2021. године донела Одлуку о усвајању предлога пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Ковин. Дана 16.08.2021. године расписана је Јавна набавка - Избор приватног партнера и додела уговора о јавно-приватном партнерству за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији Општине Ковин. Уговор је потписан 06.12.2021. године. Предмет овог уговора јесте спровођење мера уштеде енергије са циљем ефикаснијег коришћења енергије и одговарајућег смањења емисије угљен-диоксида (CO₂), као и смањења оперативних трошкова уговорног објекта. Извршилац Smart Energy Investment Kft. Ogranak SEI Beograd обавезао се да примени такве мере уштеде енергије којима ће обезбедити финансијске уштеде уговорног објекта у периоду гарантовања, у складу са уговором. Уговор има три главна периода: припремни период, период имплементације и период гарантовања. Предмет овог уговора јесте замена и имплементација укупно 4.982 светиљке система јавног осветљења у општини Ковин, чија је замена оправдана и сврсисходна, од укупно 5.020 светиљки које чине целокупан систем јавног осветљења (38 комада светиљки система јавног осветљења чине LED светиљке и рефлектори чија замена није оправдана). Укључивање и искључивање постојећег система јавног осветљења врши се астрономским сатовима и фоторелејима, а просечан годишњи број часова рада износи 4000 сати. Извођач је дана 31.05.2022. године благовремено и у целости извршио све активности из припремног периода и периода имплементације, а наредних 15 година трајаће период гарантовања.

Табела 12. Преглед стања система јавног осветљења општине Ковин пре реконструкције

Тренутно стање				
Тип светиљки	Број светиљки за замену [ком.]	Број светиљки које се не мењају [ком.]	Снага светиљке са предспојним уређајем [W]	Укупна инсталисана снага [kW]
Hg 125W	1869		138,0	257,922
Hg 250W	20		277,0	5,54
Na 70W	426		87,0	37,062
Na 150W	403		174,0	70,122
Na 250W	30		280,0	8,4
Ref MH 400W	151		440,0	66,44
LED pešak		2	60,0	0,12
LED ref	10	5	50,0	0,75
LED		21	32,0	0,672
LED Ampere		10	57,0	0,57
Na 110W	2073		125,0	259,125
УКУПНО	4.982	38	-	706,72
УКУПНО ПОСТОЈЕЋЕ	5.020			706,72
Годишња потрошња [kWh]			2.826.892,00	
Годишња потрошња (рсд)			24.207.948,30	

Извор: Општина Ковин

Табела 13. Преглед стања и потрошње система јавног осветљења након реконструкције

		Број светиљки [ком.]	Снага светиљке са предспојним уређајем [W]	Укупна инсталисана снага [kW]	Укупна инсталисана снага са поћном регулацијом [kW]
Р.Б.	Категорија пута	Будуће стање			
1	М6	1596	19	30,32	30,32
2		1294	28	36,23	36,23
3	М5	275	30	8,25	6,02
4		422	40	16,88	12,32
5	М4	164	50	8,20	5,99
6		346	59	20,41	14,90
7	М3	93	64	5,95	4,34
8		310	85	26,35	19,24
9	М2	122	94	11,47	8,37
10	Park LED	110	50	5,50	4,02
11	MH 70	12	87,1	1,05	1,05

12	LED ukrasno ulično	87	46	4,00	2,92
13	LED ref	151	160	24,16	24,16
	УКУПНО:	4.982	-	198,78	169,88
На будућу потрошњу нових LED светилки и рефлектора треба додати постојећу потрошњу LED светилки и рефлектора. Укупна инсталисана снага у будућем решењу према томе износи:					
	УКУПНО нови LED и MH	4.982	-	198,78	169,88
1	LED Pešak	2	60	0,12	0,12
2	LED ref	5	50	0,25	0,25
3	LED	21	32	0,672	0,672
4	LED Ampera	10	57	0,57	0,57
	УКУПНО:	5.020		200,39	171,49

Извор: Општина Ковин

Грејање становништва

Према пописним подацима из 2011. године велики број домаћинстава у општини Ковин је користио индивидуалне уређаје за грејање. Чак 81,6% домаћинстава је користило индивидуалне уређаје за грејање на угаљ и дрва што указује на ниску ефикасност и високе специфичне емисије загађујућих материја.

Табела 14. Начин грејања становништва општине у 2011. години.

Ковин	Станови		Етажно					Без радијатора				
		настање ни укупно	етажно укупно	угаљ	дрво	струја	гас	без радијатора укупно	угаљ	дрво	струја	гас
	БРОЈ	10938	3033	1485	2023	125	1635	7072	3070	5863	367	2457
	УДЕО	100%	27,73%	13,58 %	18,5 %	1,14%	14,9 5%	64,66%	28,07 %	53,6%	3,36%	22,46 %

Извор: Попис

Општина је крајем 2020. године започела израду Пројекта енергетске ефикасности у сарадњи са машинским факултетом Универзитета у Београду, са циљем да се унапреде услови живота становништва општине Ковин, уштеде енергије и њеног рационалног коришћења, као и смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Општинска управа Ковин је по Јавном позиву за финансирање програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова, који је расписало Министарство рударства и енергетике, добила средства у износу од 2.000.000,00 динара. Уз још 2.000.000,00 динара из сопственог буџета, општина Ковин је расписала Јавни позив за

суфинансирање мере енергетске ефикасности на породичним кућама и становима на територији општине Ковин за 2021.годину. По конкурс су се суфинансирале две мере:

1. Мера 1 - Набавка и уградња прозора и спољних врата са пратећим грађевинским радовима
2. Мера 2 - Набавка и инсталација котлова на природни гас

Средства су одобрена за 59 грађана наше општине и то за меру један одобрено је 38 пријава у вредности од 2.892.332,80 динара и за меру два одобрено је 41 пријава у вредности од 1.606.425,23 динара.

Укупна вредност изведених радова

Назив мере	Учешће МРЕ (РСД)	Учешће ЈЛС (РСД)	Учешће грађана (РСД)
Мера 1 - Набавка и уградња прозора и спољних врата са пратећим грађевинским радовима	1.284.778,40	1.607.554,40	3.595.872,35
Мера 2 - Набавка и инсталација котлова на природни гас	715.221,60	891.203,63	1.606.425,23
УКУПНО	2.000.000,00	2.498.758,02	5.202.297,58
УКУПНО (МРЕ+ЈЛС+ГРАЂАНИ)	9.701.055,60		

У 2022. години Општинска управа Ковин је по Јавном позиву за доделу средстава за финансирање Програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова који спроводе јединице локалне самоуправе као и градске општине, ЈП 1/22, који је расписало Министарство рударства и енергетике, добила средства у износу од 4.000.000,00 динара. Уз још 4.000.000,00 динара из сопственог буџета, општина Ковин ће током године реализовати два конкурса за грађане:

1. Јавни позив за суфинансирање мера енергетске санације, породичних кућа, станова које се односе на унапређење термичког омотача, термотехничких инсталација и уградње соларних колектора за централну припрему потрошне топле воде на територији општине Ковин за 2022. годину,
2. Јавни позив за суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова путем уградње соларних панела за производњу електричне енергије за сопствене потребе и унапређење термотехничког система путем уградње калориметара, циркулационих пумпи, термостатских вентила и делитеља топлоте по основу јавног позива за суфинансирање програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији општине Ковин за 2022. годину.

Енергетско сиромаштво и енергетски угрожени купци

Енергетски угрожени купац електричне енергије или природног гаса у смислу Уредбе о енергетски угроженом купцу ("Сл. гласник РС", број 113/15 и 59/18) је купац из категорије домаћинства (самачко или вишечлана породица), која живи у једној стамбеној јединици са једним мерним местом на коме се мери потрошња електричне енергије, односно природног гаса, која троши максималну количину електричне енергије или природног гаса у складу са овом Уредбом, као и домаћинства чијем члану због здравственог стања обуставом испоруке електричне енергије или природног гаса може бити угрожен живот или здравље.

Увидом у базу енергетски угрожених купаца коју води Министарство рударства и енергетике, просечан број домаћинстава која су у периоду 2017-2021. године били корисници ове подршке био је мањи од 630. Подаци по годинама су следећи:

- 2017. године било је 617 енергетски угрожених домаћинстава
- 2018. године било је 488 енергетски угрожених домаћинстава
- 2019. године било је 768 енергетски угрожених домаћинстава
- 2020. године било је 708 енергетски угрожених домаћинстава
- 2021. године било је 413 енергетски угрожених домаћинстава

Општинска управа треба да уради анализу да ли је приступ коришћењу ове услуге довољно једноставан за све кориснике и да пронађе начин да повећа доступност овој подршци за све угрожене категорије становништва.

Одлагање отпада

Делатност сакупљања, транспорта и одлагања комуналног отпада, на читавој територији општине Ковин, обавља Предузеће „Ковински комуналац“ Ковин. Комунални отпад из насељеног места Ковин одлаже се на несанитарну депонију у Ковину, док се прикупљени отпад у сеоским насељима одлаже на локална сеоска сметлишта на територији општине Ковин.

Тренутни капацитет депоније у Ковину је давно премашен, тако да општина Ковин има константан проблем са депоновањем отпада. Седам сеоских насеља на територији општине Ковин имају своје локалне несанитарне депоније и то су: Баваниште, Делиблато, Дубовац, Гај, Мраморак, Плочица и Скореновац. Мало Баваниште и Шумарак немају своја локална сметлишта, већ се отпад из Малог Баваништа одлаже на сметлиште у Гају, док се отпад из Шумарка одвози и одлаже на депонију у Дубовцу. Насеља Мало Баваниште и Шумарак карактерише мали број становника (укупно 493) и добра инфраструктурна повезаност са сметлиштима на којима се одлаже отпад (Гај и Дубовац)¹⁰. Свако насељено место има бар једну дивљу депонију, од којих су неке у непосредној близини, или чак у оквиру заштићених подручја.

¹⁰ План прилагођавања постројења несанитарних депонија на подручју општине Ковин, 2020.

Скоро 50% укупне количине отпада која се прикупи и одвезе на депоније на годишњем нивоу представља рециклабилну фракцију односно папир и картон, стакло, ПЕТ амбалажа, други пластични амбалажни отпад, пластичне кесе, композитни материјали, текстил. На територији општине Ковин никада није постојало системско и организовано издвајање рециклабилних компонената из комуналног отпада. На депонијама је присутан извесан број индивидуалних сакупљача отпада, који на лицу места разврставају отпад и предају га оператерима који имају дозволу за поједине врсте отпада. Такође треба имати у виду да је велики проценат отпада који се одложи на депонију чини биоразградиви отпад (44% од укупне количине).

На територији општине Ковин не постоји оператер који се бави управљањем опасним отпадом.

Већина несанитарних депонија на територији општине Ковин има сличне карактеристике¹¹:

- на сметлиштима се одлажу укупне сакупљене количине отпада, без претходног разврставања;
- не врши се распланирање нити сабијање отпада приликом довожења отпада;
- постоји потенцијални ризик по животну средину;
- пејзажно и естетски нарушена слика околине;
- већина сеоских депонија није ограђена и да су углавном лоциране у близини пољопривредних површина, честа је појава великих количина отпада на околним ораницама које је ветар разнео;
- сметлишта углавном нису ограђена, односно само два су делимично ограђена;
- сметлишта не поседују никакав систем за гашење пожара, а сакупљачи секундарних сировина неретко пале одређене количине отпада које садрже метал (нпр. каблове), што представља потенцијално велики ризик од појаве пожара на локацији. Такође, на сметлиштима не постоје уграђени биотрнови за отплињавање запаљивих гасова;
- сметлишта не поседују дренажне системе, тако да се процедурне воде са истих сливају на околни терен;
- вишедеценијским одлагањем отпада на појединим сметлиштима у непосредној близини канала за наводњавање угрожен је квалитет вода у каналима;
- по подацима ЈП „Ковински комуналац“ већина сметлишта за одлагање отпада користи преко 70 година, без геодетских снимања терена није могуће проценити тачне количине отпада који је у том периоду депонован.

Постојећа **несанитарна депонија у Ковину** на којој се врши одлагање чврстог комуналног отпада лоцирана је на некадашњем позајмишту глине у чијој је близини била циглана. Депонија се налази у источном делу и на самом ободу града, поред фреквентне саобраћајнице Панчево-Смедерево. Депонија је лоцирана на око 1 км ваздушном линијом од самог центра градског насеља и са истим је повезана асфалтним путем. Укупна површина депоније износи око 39.000 м² и само је делимично ограђена, што значи да је омогућен приступ неовлашћеним лицима. Депонија је окружена пољопривредним површинама и

¹¹ План прилагођавања постројења несанитарних депонија на подручју општине Ковин, 2020.

кућама за становање (најближана 50 метара), док са јужне стране стране излази на Велики канал кој је део система ДТД и који је угрожен оцедним водама са депоније.

Комунални отпад у **Баваништу** се одлаже се на несанитарну депонију-сметлиште, која се налази на ободу севог дела насеља, са леве стране локалног пута, у улици Бранка Радичевића бб. Сметлиште је лоцирано на катастарској парцели број 394 КО Баваниште, а укупна површина износи око 30.000 м². Парцела је у власништву Општине Ковин и налази се у грађевинском подручју, са насељем је повезана асфалтним путем и од центра истог је удаљена око 1,2 км ваздушном линијом. Један од главних проблема ове локације за одлагање отпада представља чињеница да се на парцели на којој се налази депонија налази и надземни делековод.

Сметлиште у **Дубовцу** је лоцирано на ободу сеоског насеља, у његовом северном делу, у наставку Дунавске улице. Од центра насеља је на око 800 м ваздушном линијом и са насељем је повезано макадамским путем. Депонија се простире на делу катастарске парцеле 1319/1 КО Дубовац, у грађевинском подручју, а укупна површина износи преко 20.000 м². Поменута парцела је јавна својина, односно у власништву је општине Ковин.

Сметлиште у **Гају**, на које се депонује и отпад из **Малог Баваништа**, се налази на излазу из насеља на путу ка руднику угља Ковин. Од центра насеља Гај удаљено је 1,2 км ваздушном линијом, а од центра Малог Баваништа удаљено је 4,2 км. Отпад се депонује на катастарској парцели број 4795/2 КО Гај, на пољопривредном земљишту, која је у власништву општине Ковин и налази се са јужне стране поменутог пута. Укупна површина сметлишта износи око 13.000 м².

Сметлиште у **Плочици** се налази на југозападу насеља, на ободу, на удаљености од око 1 км ваздушном линијом од центра насеља и са насељем је повезано асфалтним путем. Простире се на катастарским парцелама 1375, 1374/1 и 1374/2, све КО Плочица, а укупна површина депоније износи око 11.000 м². С обзиром да је сметлиште у функцији од 2003. године, процењено је да се на истом налази 18.000 м³ отпада (податак из 2020. године).

Несанитарна депонија комуналног отпада у насељу **Мраморак** лоцирана је на ободу сеоског насеља, у његовом јужном делу, и удаљено је око 1,4 км ваздушном линијом од центра насеља. Депонији се приступа сеоским неасфалтираним путем, а иста се простире на делу катастарске парцеле 6494/2 КО Мраморак и захвата површину од преко 11.000 м². Поменута парцела је у власништву је општине Ковин. Ова локација се за потребе одлагања комуналног отпада користи, према подацима ЛП "Ковински комуналац" од 2010. године. Сметлиште је скоро у потпуности ограђено, али улазни део није и не постоји капија. Читава површина се састоји из два дела, на већем ограђеном делу се тренутно одлаже отпад на површини од око 10.000 м² Како се предметна несанитарна депонија користи нешто мање од 10 година, количине отпада које су на њој одложене је лако проценити. Ако се узме претпоставка да се на годишњем нивоу, претходних десет година, колико се депонија активно експлоатише, одлагало просечно око 832 тоне отпада, укупна количина депонованог отпада износи око 27.830 м³.

За депоновање отпада на територији насеља **Скореновац** предвиђене су две локације. Прва локација представља несанитарну депонију комуналног отпада, док друга представља несанитарну депонију за одлагање искључиво инертног материјала и неопасног отпада. Депонија комуналног отпада у Скореновцу се налази на северу насеља, на његовом ободу. Сметлиште је лоцирано на око 600 м североисточно ваздушном линијом од центра насеља и са насељем је повезано локалним путем. Депонија се простире на делу катастарске парцеле 4126 КО Скореновац, а укупна површина износи око 13.000 м². Инертни и неопасан отпад из сеоског насеља Скореновац, одлаже се на несанитарну депонију инертног отпада у Скореновцу, која се налази на западу насеља, на његовом ободу. Сметлиште је лоцирано на око 1 км западно ваздушном линијом од центра насеља. Несанитарна депонија инертног отпада простире се на делу катастарске парцеле 2663 КО Плочица, на површини од око 5.500 м². Поменуте парцеле су у власништву општине Ковин.

Сметлиште комуналног отпада у **Делиблату** се налази на северу насеља, на његовом ободу, у улици Богдана Петровића бб и од центра села је удаљено око 800 м. Депонија се простире се на катастарским парцелама: 4813 и 4814 на пољопривредном земљишту и малим делом по парцели некатегорисаног пута 10240, све КО Делиблато. Укупна површина депоније износи око 35.000 м². Парцеле су јавна својина, парцела 4813 је у власништву Општине Ковин док је за парцелу 4814 покренут поступак реституције. Највећи проблем је што се на овој локацији отпад одлаже у дужини од око 450 м уз приступни пут, са обе његове стране, без икаквог реда и плана.

Према Националној стратегији за управљање отпадом за период 2010–2019. године, општина Ковин припада Регионалном центру за управљање отпадом Панчево.

У циљу смањења негативних последица рада постројења несанитарних депонија комуналног отпада на подручју општине Ковин, а у складу са законском обавезом, приступило се изради **Плана прилагођавања постројења несанитарних депонија на подручју општине Ковин и Радног плана несанитарних депонија са програмом корективних мера и динамиком прилагођавања рада постројења**. Циљ израде наведене документације је да се у наредном периоду до коначног затварања и рекултивације управља генерисаним отпадом на прописани начин и смањи садашњи негативни утицај на људско здравље и животну средину. На овај начин се оператер депоније обавезује да постепено уђе у поступак затварања депоније и приступи поступку решавања збрињавања комуналног отпада на регионалном нивоу, односно да узме учешће у успостављању система свеобухватног управљања отпадом на нивоу Републике Србије.

Дугорочну концепцију одлагања отпада треба усагласити са **Програмом управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 – 2031. године (Влада Републике Србије, 2022. године)**. У тачки 6.1. Програма дефинисана је потребна инфраструктура за управљање комуналним отпадом. Интегрисани систем за управљање комуналним отпадом садржи следеће кључне елементе:

- успостављање регионалних система, формирање одговорних регионалних тела и адекватних административних и техничких капацитета за реализацију регионалних пројеката;

- увођење одвојеног сакупљања рециклабилних материјала успостављањем система (најмање) две канте – једна за мешовити отпад и други за отпад који се може рециклирати. У зависности од потреба региона, број канти може бити и већи (за отпад који подлеже колективним шемама пропорционални допринос). Систем ће постепено напредовати повећањем обима одвојеног сакупљања следећих материјала за рециклажу: стакло (~ 100% амбалаже) и папир и картон (~ 50% амбалаже, ~ 50% не-амбалажног отпада);
- успостављање одвојеног сакупљања комуналног биоотпада почевши са сакупљањем зеленог отпада;
- увођење секундарног одвајања рециклабилних производа успостављањем регионалних центара за отпад са одговарајућим чистим линијама за одвајање, како би се отпад који се може рециклирати могао раздвојити у одређене фракције за даљу прераду – у сваком региону управљања отпадом;
- успостављање мреже центара за сакупљање отпада у целој земљи: у зависности од густине насељености, биће успостављен један или више центара за сакупљање отпада у свакој општини. Центри ће функционисати као „рециклажна дворишта”, где ће грађани доносити отпад који се не сме одлагати у контејнере за отпад из домаћинства, укључујући нпр. кабасти отпад, посебне врсте отпада, зелени отпад, опасан отпад из домаћинства, отпад од електричне и електронске опреме, батерије и слично;
- након процене регионалних потреба, успоставити довољан капацитет за трансфер станице;
- изградња малих линија за компостирање органског комуналног отпада, укључујући обезбеђивање одговарајућих возила за превоз; потребна специфична опрема (опрема за мешање материјала, сита), може се финансирати и управљати са неколико малих постројења у садејству;
- увођење кућног компостирања у руралним и полу-руралним областима у циљу рециклаже органског отпада из домаћинства;
- изградња постројења за биолошки третман комуналног отпада на регионалном нивоу. У овим постројењима ће бити третиран сепарисани биоотпад (нпр. отпад од остатака хране) и остаци запрљаног/нечистог биоразградивог отпада настали из процеса сепарације и третирања. Два тока отпада ће бити међусобно одвојени;
- на основу закључених споразума и сарадње између општина и региона, успостављаће се санитарне депоније на нивоу региона за управљање отпадом;
- затварање несанитарних депонија и уклањање дивљих депонија, укључујући рекултивацију затворених депонија и санацију локација дивљих депонија у регионима у којима раде санитарне депоније.

Нове инвестиције у области отпада биће више фокусиране на одвајање отпада на извору и рециклирање отпада, односно ефикасније коришћење ресурса. Пре него што се донесе било каква одлука о изградњи нових депонија, пажња се мора посветити повећању напора у циљу смањења отпада кроз превенцију, одвајање и рециклирање отпада.“

Квалитет ваздуха и земље

Највећи аерозагађивачи у општини Ковин су индустријска постројења, термоенергетска постројења, саобраћај као и домаћа ложишта. Што се тиче саобраћајнице, кроз само насеље пролази државни пут I и II реда. Треба истаћи да је због географског положаја и руже ветрова врло изражен негативан утицај околних индустријских градова.

На територији општине Ковин, вршило се периодично мерење амбијенталног ваздуха све до 2021. године, у периоду од 3 месеца, Завод за јавно здравље, као акредитована и овлашћена установа, вршио је мерења у два или три насељена места годишње: Плочица, Баваниште (2019.год.), Ковин, Мраморак, Делиблато (2020.год.), Ковин, Мраморак (2021.).

Мерења нису имала карактер систематских ни индикативних мерења. Подаци добијени овим мерењем представљају прелиминарне информације о квалитету амбијенталног ваздуха у насељеним местима општине Ковин и на основу њих се не може дати дефинитивна оцена квалитета ваздуха.

Како би се успоставило континуирано праћење квалитета ваздуха у општини Ковин, потписан је Уговор о вршењу услуга мерења квалитета ваздуха на територији општине Ковин у 2022.години са Заводом за јавно здравље Панчево.

Земљиште је основни део животне средине. Од састава земљишта и његовог санитарног стања увелико зависе услови живота људи. Здраве земљиште је састављено од крупнозрнастих материјала, кроз који се вода брзо процеђује и које садржи довољно ваздуха. Подземна вода се спушта у већу дубину, тако да се не ствара мочварно земљиште задржавањем воде а не влажи ни темеље зграда. Разноврсност природних услова у општини Ковин има за последицу велики број типова, подтипова и варијетета земљишта, укупно њих 37. У следећој табели је дат приказ типова земљишта редоследом који означава вредност са становишта пољопривредне производње.

Врсте и типови земљишта на територији општине Ковин

РЕД. БР.	ВРСТЕ И ТИПОВИ ЗЕМЉИШТА	ПОВРШИНА (HA)	% ОД УКУПНОГ ЗЕМЉИШТА
1	Чернозем карбонатни	15.225	21.00
2	Чернозем карбонатни и бескарбонатни са знацима ритског забаривања	5.210	7.18
3	Песковити чернозем	6.682	9.21
4	Ливадска црница карбонатна	4.049	5.58
5	Ритска(песковита) црница карбонатна и бескарбонатна	5.314	7.33
6	Ритске црнице и смонице заслањене или са заслањеним пегама	2.251	3.12
7	Тешке ритске црнице и смонице	8.170	14.28

8	Алувијум различитог механичког састава	3.444	4.70
9	Жути, смеђи и црни песак	21.352	29.44
	Укупно	73.000	100.00

Контрола квалитета земљишта је на добровољној бази. Обавља је Пољопривредна станица Ковин, у сарадњи са Институтом за ратарство и повртарство Нови Сад. Увођење праћења квалитета земљишта, посебно у контексту употребе пестицида, треба да постане обавеза, између осталог, због могућности производње здраве хране.

Загађивање земљишта се јавља када се површински слојеви оптерете великим количинама отпадних материја које се не могу разградити под нормалним условима. Најчешћи узроци загађивања земљишта пореклом из пољопривреде су:

- Примена минералних ђубрива,
- Примена пестицида,
- Одлагање стајског ђубрива,
- Одлагање различитог отпада из пољопривреде,
- Одлагање различитог отпада из производње хране,
- Спаљивање жетвених остатака, итд.

Квалитет земљишта се не угрожава само пољопривредном већ и индустријском делатношћу. Неконтролисаним и неадекватним одлагањем индустријског отпада (изливањем отпадних вода, затим закопавањем и спаљивањем отпада) земљиште се контаминира загађујућим и штетним материјама. Неодговорно понашање појединаца и фирми може имати далекосежне последице на квалитет земљишта, а индиректно и на здравље људи. На територији општине Ковин не постоји континуиран мониторинг мерења квалитета земљишта.

Биодиверзитет и шуме

На територији општине Ковин укупно је пошумљено 7515,70 ха¹², претежно листопадних шумских заједница. То је 10,3% територије и представља охрабрујући податак, који је изнад 6% пошумљености АП Војводине, која се сматра за регион са најмањим уделом шума у односу на површину у Европи (просек у Европи је преко 30%).

Разлог за тако висок проценат пошумљености у односу на АП Војводину лежи у томе што се 53% СРП „Делиблатска пешчара“ налази на територије општине Ковин. Катастарске општине у самој Пешчари, Дубовац и Делиблатски песак, имају 48,86 односно 46,82% пошумљености. Насупрот њима, КО Баваниште 2 има 0 а КО Плочица 0,03% а сам Ковин 3% пошумљености. (извор: ППО Ковин 2008).

Земљиште је основни део животне средине. Од састава земљишта и његовог санитарног стања увелико зависе услови живота људи. Здраве земљиште је састављено од крупнозрнаних материјала, кроз који се вода брзо процеђује и које садржи довољно ваздуха. Подземна вода се спушта у већу дубину, тако да се не ствара мочварно земљиште

¹² Региони и општине, РЗС 2019

задржавањем воде а не влажи ни темеље зграда. Разноврсност природних услова у општини Ковин има за последицу велики број типова, подтипова и варијетета земљишта, укупно њих 37.

Управљање ванредним ситуацијама

За координацију и руковођење заштитом и спасавањем у ванредним ситуацијама у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, као оперативном стручно тело образован је Општински штаб за ванредне ситуације за територију општине Ковин. Општински штаб чине: командант штаба, заменик команданта штаба, начелник и чланови штаба. Штаб за ванредне ситуације обавља следеће послове:

1. руководи и координира рад субјеката система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака;
2. руководи и координира спровођење мера и задатака цивилне заштите;
3. разматра процене ризика, планове заштите и спасавања и друга планска документа и даје препоруке за њихово унапређење;
4. прати стање и организацију система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и предлаже мере за њихово побољшање;
5. наређује употребу снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, средства помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама;
6. стара се о редовном информисању и обавештавању становништва о ризицима и опасностима и предузетим мерама;
7. процењује угроженост од настанка ванредне ситуације и доставља предлог за проглашење;
8. наређује приправност субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама;
9. сарађује са другим штабовима за ванредне ситуације;
10. ангажује субјекте од посебног значаја;
11. учествује у организацији и спровођењу мера и задатака обнове, реконструкције и рехабилитације, узимајући у обзир смањење ризика од будућих ванредних ситуација;
12. израђује предлог годишњег плана рада и годишњи извештај о раду и доставља Скупштини општине Ковин на усвајање;
13. образује стручно оперативне тимове за извршавање специфичних задатака из области заштите и спасавања;
14. доноси наредбе, закључке и препоруке.

Штаб такође обавља и следеће послове:

- именује поверенике и заменике повереника цивилне заштите;
- ставља у приправност и ангажује субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање у општини Ковин;
- предлаже субјекте од посебног значаја;
- обавља и друге послове у складу са законом.

У 2020. години Општина Ковин је израдила Процену ризика од катастрофа општине Ковин и План заштите и спасавање. Оба документа су ажурирана у 2021. години.

Природни ресурси

Највећа природна вредност општине Ковин су веома значајни и заштићени локални екосистеми. Међу њима се најзначајнији:

- Специјални резерват природе Краљевац;
- Специјални резерват природе Делиблатска пешчара
- Природно добро изузетног значаја Дубовачки рит.

Један од највећих туристичких потенцијала општине Ковин је **Делиблатска пешчара**, позната и као „Европска Сахара“. Својим динским рељефом, специфичном микроклимом, великим богатством флоре и фауне, као и ваздухом за који је доказано да има изузетно корисна својства, пружа изузетне могућности за развој спортско-рекреативног, ловног, еко-туризма, екскурзионог и манифестационог туризма.

Од 2002. године саставни део резервата је и део тока реке Дунав са ритовима, адама и разливима (Дубовачка бара, аде Жилово, Завојска и Чибуклија) до ушћа Нере у Дунав. Воде богате рибом и мрестилишта су стечиште и зимовник великог броја птица мочварица тако да је проглашена за ИВА (Important bird area) подручје. Представља један од најважнијих центара биодиверзитета у европским размерама због великог броја врста флоре и фауне од којих су многе ендеми, реликти и раритети. СРП „Делиблатска пешчара“ представља јединствен научни полигон.

Спортско рекреативни центар Чардак у свом саставу има два павиљона, Неру и Брзаву са смештајним капацитетима до 130 лежајева намењених првенствено деци и спортистима на припремама. Чардак располаже и рестораном капацитета до 400 гостију, спортским теренима као и стазама за шетњу. Чардак је удаљен од Београда 70 км.

На подручју општине Ковин, на простору Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара, постоје изворишта геотермалних вода, што свакако може да се искористи за развој здравственог туризма. Постоји могућност да Делиблатска пешчара буде проглашена за ваздушну бању, пошто је мерењем утврђено да је квалитет ваздуха веома сличан златиборском. Ово је још један одличан услов за развој здравствено-бањског туризма.

Развој овог облика туризма може дугорочно да се осигура, самим тим што постоје изузетни услови за примену свих потенцијала. На простору Делиблатске пешчаре налази се туристичко насеље Чардак које је смештено у шумском делу Пешчаре у којем се налазе смештајни капацитети који броје 130 лежајева, ресторан капацитета до 500 гостију, као и новоотворени спортски терени и стазе за шетњу. Како је утврђено да је ваздух у Пешчари изузетног калитета, боравак у овом специфичном простору се препоручује деци, спортистима и свима који желе квалитетан одмор на чистом и здравом ваздуху. Резерват се налази на прелиминарној UNESCO листи „Човек и биосфера“(M&B).

Краљевац као Специјални резерват природе прве категорије, којим управља УСР „Делиблатско језеро“ је подручје веома богато рибом, птицама и биљкама, са великим бројем ретких и заштићених врста и представља највећи потенцијал за развој еко, едукативног и руралног туризма. Удружење је изградило нови објект опремљен са 14 лежајева, а у припреми је и уређење истраживачке лабораторије. На језеру се организују разна такмичења у спортском риболову локалног, регионалног и међународног карактера. Специјални резерват природе „Краљевац“ налази се у насељеном месту Делиблато на мање од 60 километара удаљености од Београда и представља подручје јединствене лепоте и нетакнуте природе. Резерват обухвата језеро Краљевац са својим сталним и плутајућим острвима која налетом ветра и водених струја потпуно мењају околни пејзаж, затим пашњак Спасовину и долину извора Обзовик. Подручје је идеално за разне активности као што су спортски риболов, пешачење и упознавање резервата у пратњи стручног водича, возња чамцима, посматрање птица и фото-сафари, уз могућност организовања еко радионица.

Осим два Специјална резервата природе, на територији општине Ковин се налазе још три локалитета које је Завод за заштиту природе Нови Сад окарактерисао као пределе предвиђене за заштиту. То су: **Црна бара**, локалитет сличне вредности и порекла као Краљевац, тренутно веома запуштен, пашњачке степе **Хатарице**, које би због близине и истих карактеристика, могле да уђу у састав Делиблатске пешчаре и **Смедеревска ада** на којој је нетакнута природа са аутохтоним шумама и обиље мочварног земљишта са специфичним, ретким биљним и животињским светом. (Извор: ЗЗП Нови Сад)

Локализација циљева одрживог развоја у области инфраструктуре и заштите животне средине

У анализи сектора инфраструктуре и заштите животне средине само мали број показатеља је доступан и они се могу користити приликом планирања као индикатори, док се највећи број показатеља не рачуна на нивоу ЈЛС, али постоји могућност, у складу са доступним подацима, да ЈЛС исте рачуна.

ЦИЉ 6: Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитацијама за све	
Показатељ ЦОР	Предлог локализованог показатеља – (ниво ЈЛС)
6.1.1 Удео становништва које користи пијаћу воду из система којима се безбедно управља	Удео становништва које користи пијаћу воду из система којима се безбедно управља - Удео домаћинстава прикључених на водоводну мрежу 97,1% Дужина водоводне мреже 405 km

6.2.1. Удео становништва које користи услуге санитације којима се безбедно управља, укључујући прање руку сапуном и водом	Удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу 38% Дужина канализационе мреже 56 km
6.3.1 Удео отпадних вода које се безбедно пречишћавају	Удео отпадних вода које се безбедно пречишћавају 0% Удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу 38%
6.4.1 Промене у ефикасности коришћења вода током времена	Губици у водоводној мрежи (%) или Количина испоручене воде за пиће (m³) 1.673.000 m³ литара воде за пиће, односно 53,63 m³ воде за пиће по глави становника (2018.)
6.4.2. Ниво експлоатације вода (водни стрес): удео укупно захваћених водних ресурса у укупно расположивим водним ресурсима	Количина укупно захваћене воде 2.068.000 m³

ЦИЉ 7: Осигурати приступ доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све

Показатељ ЦОР	Предлог локализованог показатеља – (ниво ЈЛС)
7.1.2 Удео становништва које се првенствено ослања на чиста горива и технологије	Удео становништва које се првенствено ослања на чиста горива и технологије (%) Број домаћинстава која се греју на гас или на неки обновљиви извор енергије је 15.030 Удео становништва које се првенствено ослања на чиста горива и технологије (%) 37,72% настањених станова се греје на гас (Попис 2011.)
7.2.1. Удео обновљиве енергије у укупној финалној потрошњи енергије	Удео обновљиве енергије у укупној финалној потрошњи енергије јавног сектора (%) 0%

ЦИЉ 9: Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације

Показатељ ЦОР	Предлог локализованог показатеља – (ниво ЈЛС)
9.1.1 Удео руралног становништва које живи у кругу од 2 км од пута који је функционалан током целе године	Удео руралног становништва које живи у кругу од 2 км од пута који је функционалан током целе године (%) Укупна дужина путева 107 км
9.с.1 Удео становништва обухваћеног мобилном мрежом, према технологијама	Удео становништва обухваћеног мобилном мрежом, према технологијама (99 %) Извор РАТЕЛ

ЦИЉ 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим	
Показатељ ЦОР	Предлог локализованог показатеља – (ниво ЈЛС)
11.1.1. Удео градског становништва које живи у картонским насељима, неформалним насељима, или неадекватним стамбеним условима	Удео градског становништва које живи у картонским насељима, неформалним насељима, или неадекватним стамбеним условима је 35%
11.4.1. Укупни расходи (јавни и приватни) по глави становника за очување, заштиту и конзервацију целокупне културне и природне баштине, према врстама баштине (културна, природна, мешовита, и проглашена центром светске баштине), нивоу управљања (национални, регионални и локални/општински), врсти расхода (оперативни/инвестициони трошкови) и врсти приватног финансирања (донације у натури, приватни непрофитни сектор или спонзорство)	Укупни јавни расходи јединице локалне самоуправе по глави становника за заштиту и очување заштићених природних добара 0,00 РСД/становнику
11.5.2. Директни економски губици у односу на глобални БДП, оштећења на кључним инфраструктурама и број прекида основних услуга услед катастрофа	Укупни процењени губици од елементарних непогода на територији ЈЛС 0,00 РСД
11.6.1. Удео комуналног чврстог отпада који се редовно прикупља и који се на одговарајући начин одлаже у укупној количини генерисаног комуналног чврстог отпада, по градовима	Удео отпада који се сакупља у укупној количини генерисаног чврстог комуналног отпада (%) 90,1% домаћинстава је обухваћено сакупљањем комуналног отпада

11.b.2. Удео локалних самоуправа које усвајају и примењују стратегије за смањење ризика од катастрофа на локалном нивоу у складу са националним стратегијама смањења ризика од катастрофа	Израђена процена ризика од елементарних непогода (Не) Усвојен локални план смањења ризика од катастрофа (Не)
---	---

ЦИЉ 12: Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње	
Показатељ ЦОР	Предлог локализованог показатеља – (ниво ЈЛС)
12.5.1. Удео рециклираног отпада у укупној количини генерисаног чврстог комуналног отпада (%)	Удео рециклираног отпада у укупној количини сакупљеног чврстог комуналног отпада (%) <u>Подаци које је могуће обезбедити</u>
12.6.1. Број компанија које објављују извештаје о одрживости	Локални регистар загађивача: Постоји регистар загађивача или Успостављен систем за праћење и извештавање о емисији у ваздух, воде и земљиште на основу података од локалних загађивача за локални регистар извора загађивања Да
12.b.1. Број стратегија одрживог туризма или политика и спроведених акционих планова са договореним алатима за праћење и евалуацију	Усвојена локална стратегија одрживог туризма заснована на одрживости и садржи акционе планове са договореним алатима за праћење и евалуацију Не

ЦИЉ 13: Предузети хитну акцију у борби против климатских промена и њихових последица	
Показатељ ЦОР	Предлог локализованог показатеља – (ниво ЈЛС)
13.1.1. Број смртних случајева, несталих лица, и лица под директним утицајем катастрофа на 100.000 становника	Број смртних случајева, несталих лица, и лица под директним утицајем катастрофа на 100.000 становника је 0
13.1.3. Удео локалних самоуправа које усвајају и примењују стратегије за смањење ризика од катастрофа на локалном нивоу у складу са националним стратегијама смањења ризика од катастрофа	Локална управа усваја и спроводи локалну стратегију смањења ризика од катастрофа у складу са националним стратегијама смањења ризика од катастрофа Не

ЦИЉ 15: Заштитити, обнављати и промовисати одрживо коришћење копнених екосистема, одрживо управљати шумама, борити се против дезертификације, зауставити и преокренути процес деградације земљишта и зауставити губитак биодиверзитета	
Показатељ ЦОР	Предлог локализованог показатеља (ниво ЈЛС)
15.1.1. Површина под шумама као удео у укупној копненој површини	Површина под шумом на укупној површили ЈЛС (%) 10,3%
15.1.2. Удео локација важних за копнени и слатководни биодиверзитет, које су обухваћене заштићеним подручјима, према врсти екосистема	Површина заштићених подручја у укупној површини ЈЛС је 25,59%
15.2.1. Напредак ка одрживом управљању шумама	Површина обновљених шумских екосистема – пошумљавање (ha) 0%
15.3.1 Удео деградираног земљишта у укупним копненим површинама	Површина деградираног земљишта у укупној површини ЈЛС (%) (Нема података за праћење вредности овог индикатора)
15.a.1. Званична развојна помоћ и јавни расходи за очување и одрживо коришћење биодиверзитета и екосистема	Укупни јавни расходи јединице локалне самоуправе по глави становника за заштиту и очување заштићених природних добара је 0,00 (РСД)